

det Standpunkt, han indtog som Folketingsmand, gennemført i Landstinget. Det var det, vi ventede af Systemskiftet, at de Forslag, Venstre havde stemt for her i Tinget, men som de ikke havde magtet at gennemføre, fordi vi havde et Højreministerium, skulde de nu, da de havde dannet et Ministerium, godkende som Ministre og føre op i Landstinget for at se, om de nu ikke med Ministeriets Hjælp kunde blive gennemførte der. Vi ventede ikke, at man skulde optage de moderates gamle Forslag i endnu mere moderat Skikkelse; men der er ikke fra Ministeren gjort et eneste Forsøg paa at faa Landstinget til at vedtage et mere gennemgribende Forslag. Selv om Landstinget ikke vedtog det i dette Foraar — nu vel, der er Landstingsvalg til Efteraaret, det kan jo være, at der saa kommer en ny Sammensætning af Landstinget, og maaske kan det saa gaa igen. Og desuden har Regeringen jo Ret til at opløse Landstinget og paa den Maade søge at faa Flertal for de Forslag, som ere Venstres gamle Forslag. Den højtærede Kultusminister sagde, at der er to Fremskridt i Forslaget, som det nu foreligger, og han begrundede det derved, at Kjøbenhavn og Købstæderne nu i denne Sag have samme Ret som Landkommunerne; men for øvrigt henviste han nærmest til sin Kollega, Indenrigsministeren. Jeg skal da paa dette Punkt gaa over til at imødegaa den højtærede Indenrigsministers Bemærkninger. Han anførte nogle Skrivelser fra to Kommuner med Anmodning om Tilladelse til at bispise Skolebørn. Den ene Skrivelse var fra Frederiksberg, og den gik, saa vidt jeg kunde opfatte det, ud paa, at der var Tale om en Bespisning ved direkte kommunal Foranstaltning, om end under Medhjælp fra private Side. Det er for øvrigt meget svært at fastsætte et bestemt Skel mellem direkte kommunal Bespisning og privat Bespisning, thi de to Ting blandes let sammen. Vi have privat Bespisning med kommunal Hjælp, og vi have kommunal Bespisning under Assistance af private. Det beviser jo intet, at Frederiksberg Kommunalbestyrelse har fremsat en saadan Anmodning til Ministeren; thi det er rigtigt, at efter den forrige Indenrigsministers, Bramsens, Opfattelse, krævedes der til direkte kommunal Bespisning samtykke fra de overordnede Myndigheder, og det har jeg i det hele taget heller ikke bestridt. Saa anførte Ministeren en Skrivelse fra Esbjerg Byraad og sagde, at den maatte virke overbevisende paa mig, da der sad et

socialdemokratisk Flertal i Byraadet der. Det er nu ikke rigtigt, Socialdemokratiet besætter alle de Pladser, den almindelige Vælgerklasse kan besætte, men det giver ikke Flertal, thi ved Siden af de højest beskattedes Repræsentanter sidder Borgmesteren, som er antagen af Regeringen. Stemmerne staa saaledes lige, og i Tilfælde af Tvivl gør jo Borgmesterens Stemme Udslaget. Vi faa overhovedet ikke Flertal i Købstad- eller Landkommunerne, efter al Sandsynlighed ikke, medmindre vi kunne erobre Pladserne fra de højest beskattede, og det kunne vi ikke, før Regeringen gør Alvor af det Løfte, den gav for 10 Maaneder siden, om en udvidet kommunal Valgret. Denne Skrivelse staa altsaa aldeles ikke for Socialdemokratiets Regning. Desuden ved den højtærede Minister vistnok meget vel, at en saadan Skrivelse fra et eller andet Sogne- eller Byraad sjælden for Ordlydens Vedkommende staa for Flertallets Regning, idet det gerne er Formanden eller, i Købstæderne, Borgmesteren, der affatter den. Det er Borgmesteren i Esbjerg, der har formuleret denne Skrivelse og indsendt den, maaske uden at Socialdemokratiets Medlemmer have kendt Formuleringen, men i alt Fald ere de ikke Flertal der ovre. Denne Skrivelse er af 11te Februar 1902. Det er nu ikke mærkeligt, at Borgmesteren finder sig foranlediget til at spørge den nuværende Regering om dens Standpunkt i denne Sag, thi det er naturligvis en meget alvorlig Sag for en Kommunalbestyrelse eventuelt at udsætte sig for, at Pengene skulle blive regnede for Fattighjælp og derved Forældrene blive berøvede deres Valgret, og det er desværre det, der er sket, at der netop fra ledende Venstremænds Side er rejst Tvivl om denne Sag. Derfor har Indenrigsministeren slet ikke Ret, naar han siger, at jeg ikke klart har citeret de foregaaende Indenrigsministre. Det har jeg netop. Jeg sagde det samme, som Ministeren gjorde opmærksom paa, at der var Tilbageskridt fra Bardenfleth til Bramsen og fra Bramsen til den nuværende Minister, thi der er efterhaanden rejst Tvivl, hvor den ikke var før. Den ærede Minister har ikke sagt noget til den Skrivelse, jeg har oplæst, fra Bardenfleth af Januar 1899, hvor han siger, at Kommuner kunne yde Bidrag til Bespisningsforeninger. Den lod han ligge i sin Imødegaaelse af min Tale. Han omtalte den ikke, han er heller ikke i Stand til det. Derimod omtalte han Bramsens Skrivelse. Det gjorde jeg ogsaa, og der var ingen Forskel i vor Omtale. Jeg sagde, at han var mere